

चत्वार्यपि पदानि, 'ये ब्राह्मणाः', 'मनीषिणः' शास्त्रज्ञाः, ते
'विदुः', न त्वितरे मूढाः । तत्र हेतुरुच्यते, 'त्रीणि' परा
पश्यन्तो मध्यमेत्येतानि, पदानि 'गुहायां' शरीरमध्ये, 'नि-
हितानि' स्थापितानि वर्तन्ते, 'नेङ्गयन्ति' न तु वहिः प्रस-
रन्ति, 'वाचसुरीयं' वैखरीयाख्यं यत्, 'मनुष्याः', सर्वे 'वद-
न्ति' उच्चारयन्ति । एतच्च शिञ्जाकारेण स्पष्टीकृतं,

आत्मा बुद्ध्या समेत्यर्थान् मनो युक्ते विवक्षया ।

मनः कायाग्निमाहृत्य स प्रेरयति मारुतं ॥

मारुतस्त्वरसिचरन्मन्द्रं जनयति स्वरं ।

कण्ठे माध्यन्दिनं योगं मध्यमं त्रैष्टुभावगं ॥

तारं तात्तीयसवनं शीर्षणं जगतानुगं ।

सोऽजीर्णा मूर्ध्नि निहतो वक्त्रमापद्य मारुतः ॥

वर्णाञ्जनयते तेषां विभागः पञ्चधास्थितः ।

स्वरतः कालतः स्थानात् प्रयत्नानुप्रमाणतः ॥

इति वर्णविदः प्राङ्निर्गुणं तन्निबोधत इति ।

तस्माच्छरीरमध्ये गूढं पादत्रयं मनीषिण एव जानन्ति मूढाः,
सुरीयमेव वदन्ति ॥

यदुक्तं सूत्रकारेण, अद्भुतैर्वेहतमिति । तस्य पशोः सूक्ते
वपायाः पुरोऽनुवाक्यामाह । "अद्भुत्याग्निः समिध्यते । अद्भुत्या
विन्दते हविः । अद्भुतां भगस्य मूर्ध्नि । वचसाऽऽवेदयामसि"
इति । शास्त्रार्थे विश्वासातिशयरूपा चित्तवृत्तिः 'अद्भुता',
तदभिमानिनी देवतापि तन्निमित्तकैव, 'अद्भुता' विश्वासा-